

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

09 ශ්‍රේණිය ගණිතය

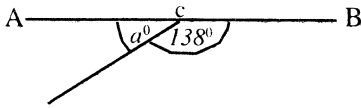
නම/විභාග අංකය :-

කාලය: පැය 02 යි.

I කොටස

සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම ලියන්න.

(1) AB සරල රේඛාවක් වේ. a° අගය සොයන්න.

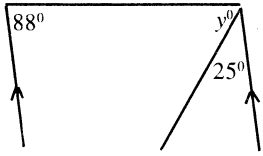

(2) චීන්ත රෙදි මීටර 3ක මිල රු. 750 ක් නම් එවැනි චීන්ත රෙදි මීටර 11 ක මිල සොයන්න.

(3) $5 : 3 = 40 : \square$ හිස්තැන පුරවන්න.

(4) ජපාන යෙන් 1 = ශ්‍රී ලංකා රුපියල් 1.72 ක් නම් ජපාන යෙන් 12500 ක් වූ රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක මිල ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලින් සොයන්න.

(5)

y° හි අගය සොයන්න.

(6) $5a^3 \times 2b^2 \times 3a^2 \times 7b^5$ සුළු කරන්න.

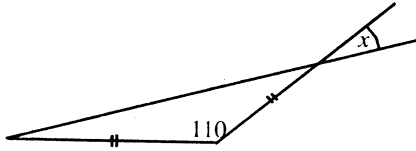
(7) පාට්ටියේ මුළු පෘෂ්ඨ වර්ගඵලය වර්ග කිලෝමීටර 510100000 කි. මෙය විදහාත්මක අංකනයෙන් ලියා දක්වන්න.

(8) $\frac{x^{-2} \times x^{-4} \times x^6}{y^{-2} \times y^8 \times y^{-6}}$ සුළු කරන්න.

(9) ධාරිතාව ලීටර 5 ක් වූ භාජනයකින් $\frac{1}{2}$ ක් පිරවීමට ධාරිතාව 50 ml වූ කෝප්පයකින් කී වාරයක් ජලය වත්කළ යුතුද?

(10) $\frac{x-3}{2} - 1 = 5$ විසඳන්න.

(11)

x^0 හි අගය සොයන්න.

(12) $x - y = 2$

$x + y = 8$ විසඳන්න.

(13) කවකටුව භාවිතයෙන් 30^0 ක

කෝණයක් නිර්මාණය කරන්න.

(14)
$$\begin{array}{r} 10001_{\text{දෙක}} \\ - 111_{\text{දෙක}} \\ \hline \hline \end{array}$$
 සුළු කරන්න.

(15) $1\frac{4}{5}$ න් $\frac{5}{9}$ සුළු කරන්න.

(16) රු. 3000 ක් වටිනා භාණ්ඩයක් පලුදු වීම නිසා රු.2550 ට විකුණන ලද නම් භාණ්ඩය විකිනීමෙන් ලද අලාභයේ ප්‍රතිශතය සොයන්න.

(17) $ax - 8a + 3x - 24$ සාධක සොයන්න.

(18) 15, 19, 23, 27, සංඛ්‍යා රටාවේ පොදු පදය සොයන්න. (T_n)

(19) $6\{3(x + 2) - 2(x - 1)\} = 72$ සමීකරණය විසඳන්න.

(20) 459.7×3.51 හි සංඛ්‍යා ආසන්න පූර්ණ සංඛ්‍යාවට වටයා ප්‍රකාශනයේ අගය සොයන්න.

II කොටස

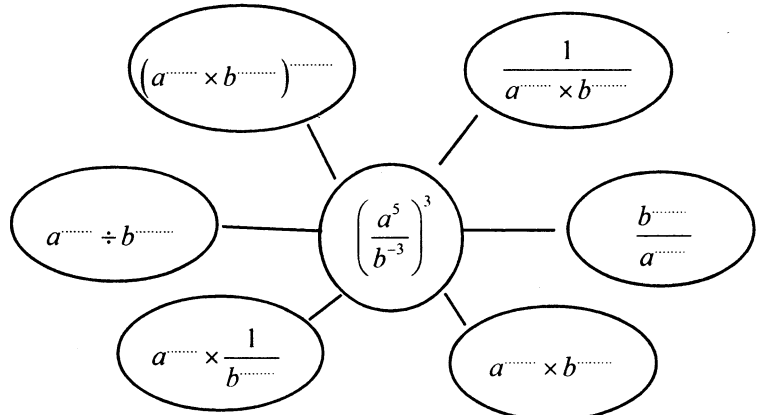
ඕනෑම ප්‍රශ්න 05 කට පිළිතුරු සපයන්න.

(සෑම ප්‍රශ්නයකට ම සමාන ලකුණු හිමි වේ)

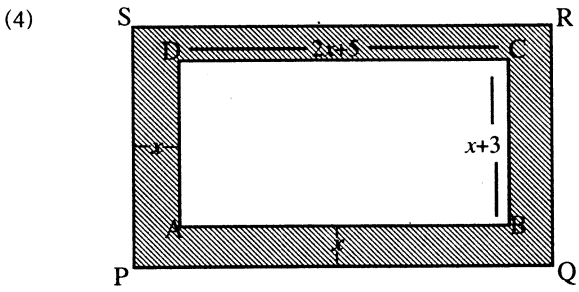
- (1) නිවසක ජල ටැංකියක දිග, පළල හා උස පිළිවෙලින් 3m, 2m, 1.5m වේ.
 - (i) මෙම ජල ටැංකියේ ධාරිතාව ලීටර්වලින් සොයන්න.
 - (ii) එක් පුද්ගලයෙකුට දිනකට ජලය ලීටර් 150 ක් අවශ්‍ය නම් පුද්ගලයින් සිව් දෙනෙකු සිටින පවුලකට දිනකට ජලය ලීටර් කීයක් අවශ්‍ය ද?
 - (iii) ඉහත පවුල සඳහා නිවසේ ජල ටැංකියේ ජලය දින කීයකට ප්‍රමාණවත් ද?
 - (iv) මිනිත්තුවකට ජලය ලීටර් 100ක ජල සැපයුම් නලයකින් හිස් ජල ටැංකිය පිරවීමට ගතවන කාලය කොපමණද?
 - (v) ජලය සම්පූර්ණයෙන් පිරී ඇති අවස්ථාවක නල පද්ධතියට සිදු වූ හානියක් නිසා ජල ලීටර් 1500 ක් අපතේ ගියේ නම් ඉතිරි වූ ජල ප්‍රමාණයේ උස කොපමණ ද?

- (2) කවකවුව, සරල දාරය හා පැත්සල පමණක් භාවිතා කර පහත නිර්මාණය කරන්න.
 - (i) අරය 5cm වූ වෘත්තයක් ඇඳ එහි කේන්ද්‍රය O ලෙස නම් කරන්න.
 - (ii) එම වෘත්තය මත එකිනෙකට 8cm ක් දුරින් P හා Q ලක්ෂ්‍ය දෙකක් ලකුණු කර PQ රේඛාව අඳින්න.
 - (iii) O ලක්ෂ්‍යයේ සිට PQ රේඛාවට ලම්බක රේඛාවක් නිර්මාණය කරන්න. එය PQ හමුවන ලක්ෂ්‍ය N ලෙස නම් කරන්න.
 - (iv) PN හා QN මැන ලියන්න.
 - (v) ON දිග ද මැන ලියන්න.

- (3) (a) උත්තර පත්‍රයේ රූප සටහන ඇඳ හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

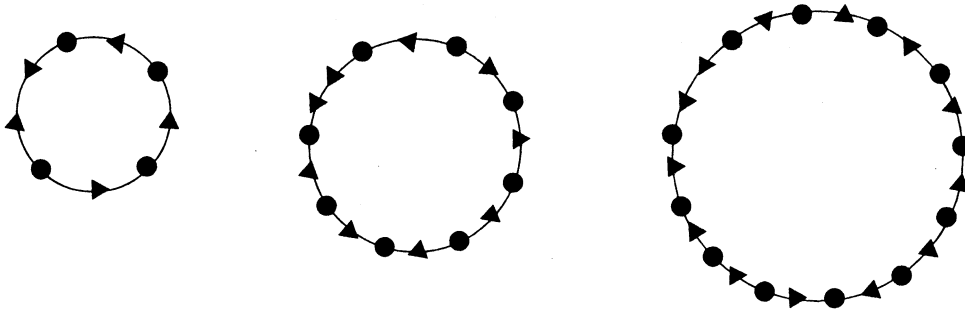
- (b) බිත්තර දුසිමක මිල රුපියල් 207 ක් නම් බිත්තර 50 ක මිල සොයන්න.
- (c) පෙට්ටුල් ලීටරයක මිල රු. 135 ක් වේ. එක්තරා මෝටර් බයිසිකලයකට 180km දුරක් යෑමට පෙට්ටුල් ලීටර් 4 ක් වැය වේ. එම මෝටර් බයිසිකලයට 495km යෑමට අවම වශයෙන් කොපමණ මුදලක පෙට්ටුල් ලබාගත යුතු ද?

ABCD මගින් දැක්වෙනුයේ සෘජුකෝණාස්‍රාකාර හැඩති බිත්ති සැරසිල්ලකි. එහි දිග සෙන්ටි මීටර් $(2x+5)$ වන අතර පළල $(x+3)$ කි.

- (i) x ඇසුරෙන් ABCD වර්ගඵලය සොයන්න.
- (ii) අඳුරු කළ කොටසින් දැක්වෙනුයේ ABCD ට පිටතින් පළල සෙන්ටිමීටර x රාමුවක් සවිකර ඇති ආකාරයයි. PQRS සෘජුකෝණාස්‍රයේ වර්ගඵලය සොයන්න.
- (iii) අඳුරු කරන ලද කොටසේ (රාමුවේ) වර්ගඵලය සොයන්න.
- (iv) $x = 10\text{cm}$ නම් අඳුරු කරන ලද කොටසේ (රාමුවේ) වර්ගඵලය වර්ගසෙන්ටිමීටර කීයද?
- (v) එම රාමුව සවිකිරීම සඳහා වර්ග සෙන්ටි මීටරයකට රුපියල් 5 ක මුදලක් වැය වූයේ නම් රාමුව සඳහා වැය වූ මුදල කොපමණ ද?

(5)

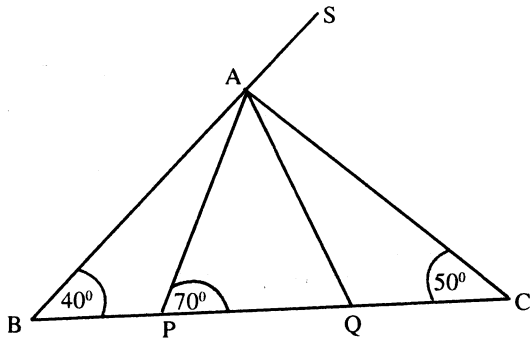
- (i) ඉහත කව තුන (03) උපයෝගී කරගෙන 4 වන කවයේ ▲ හා ● සංඛ්‍යාව ලියා දක්වන්න (රූපයක් අවශ්‍ය නොවේ)
- (ii) ඉහත අවස්ථා උපයෝගී කරගෙන n වැනි කවයේ ඇති ▲ හා ● සංඛ්‍යා ගණන සඳහා n ඇසුරෙන් වෙන වෙනම ප්‍රකාශ ලියන්න.
- (iii) n වැනි අවස්ථා සඳහා භාවිතා කර ඇති මුලු ▲ හා ● සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?
- (iv) 20 වැනි අවස්ථාවේ ඇති කවයේ ▲ හා ● වෙන වෙනම සොයන්න.
- (v) එකතුව 121 වන ▲ ගණන කීය ද?

(6) පොත් දෙකක් හා පෑනක් මිලදී ගැනීමට යන විශදම රුපියල් 400කි. පෑන් 3ක් හා පොත් 2 ක් මිලදී ගැනීමට යන මුදල රුපියල් 600 කි.

- (i) පොතක මිල රුපියල් a හා පෑනක මිල රුපියල් b ලෙසද ගෙන සමීකරණ යුගලයක් ලියන්න.
- (ii) ඉහත සමීකරණ යුගලය විසඳා පොතක මිල හා පෑනක මිල වෙන වෙනම සොයන්න.
- (iii) රුපියල් 1000 ට මුදල් ඉතිරි නොවන ලෙස ගත හැකි උපරිම පොත් ගණන හා පෑන් ගණන සමාන වන බව මාදව පවසයි. මේ කියමන හා එකඟ වන්නේ ද නැද්ද යන්න හේතු දක්වන්න.

(7) රූපයේ දී ඇති ABC ත්‍රිකෝණයේ BC පාදය මත P හා Q ලක්ෂ්‍ය පිහිටා ඇත්තේ $\hat{BAP} = \hat{CAQ}$ වන පරිදි ය. BA පාදය S තෙක් දික්කර ඇත.

- (i) \hat{BAP} සොයන්න.
- (ii) \hat{SAC} සොයන්න.
- (iii) \hat{AQC} සොයන්න.
- (iv) \hat{AQP} සොයන්න.
- (v) \hat{SAQ} සොයන්න.
- (vi) $\hat{PAQ} = \frac{1}{3} \hat{SAC}$ බව පෙන්වන්න.

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

09 ශ්‍රේණිය

ගණිතය - පිළිතුරු පත්‍රය

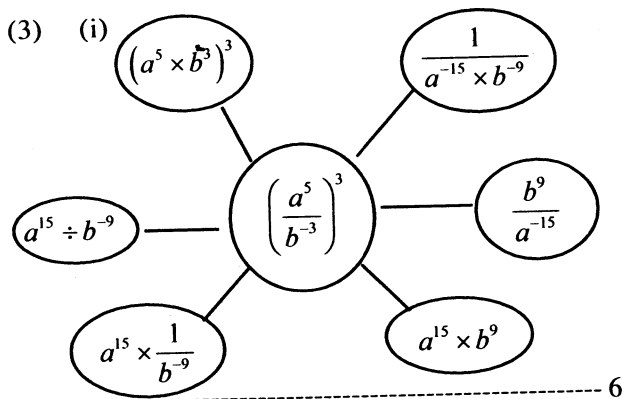
I කොටස

(1) $a + 138 = 180^0$ 1	$x - 3 = 12$
$a = 42^0$ 2	$x = 15$ 1-2
(2) 1m මිල $\rightarrow \frac{750}{3} =$ රු. 250 1	(11) $2x + 110 = 180$ 1
11 m මිල \rightarrow රු. 250×11	$x = 35^0$ 2
$=$ රු. 2750 2	(12) $x - y = 2$
(3) $5 : 3 = 40 : 24$ 2	$x + y = 8$
3×8 1	$x = 5$ 1
24 2	$y = 2$ 1-2
(4) 12500×1.72 1	(හෝ වෙනත් ක්‍රමයකට 2)
රු. 21500 2	(13)
* (ඒකක නොමැති නම් එක් ලකුණක් ඉවත් කරන්න)	(14) 10001 ^{දෙක}
(5) $88 + y + 25 = 180^0$ 1	111 ^{දෙක}
$y = 67^0$ 2	1010 ^{දෙක}
(6) $5a^3 \times 2b^2 \times 3a^2 \times 7b^5$	(පාදය නැත්නම් ලකුණු නැත)
$5a^3 \times 3a^2 \times 2b^2 \times 7b^5$	(15) $\frac{9}{5} \times \frac{5}{9}$ 1
$210a^5b^7$ 2	1 2
(7) 5.101×10^8 2	(16) $\frac{450}{3000} \times 100\%$ 1
5.101×100000000 1	15% 2
(8) $\frac{x^{(-2-4+6)}}{y^{(-2+8-6)}}$ 1	(17) $ax - 8a + 3x - 24$
හෝ $\frac{x^0}{y^0}$ 1	$a(x - 8) + 3(x - 8)$ 1
$= 1$ 2	$(x - 8)(a + 3)$ 2
(9) $\frac{2500ml}{50ml}$ 1	(18) $T_n = 11 + 4n$ 2
වාර 50 2	$15 = 4 \times 1 + 11$ 1
(10) $\frac{x-3}{2} - 1 = 5$	(19) $6\{x + 8\} = 72$ 1
$\frac{x-3}{2} = 6$ 1	$x = 4$ 2
	(20) 460×4 1
	1840 2

II කොටස

- (1) (i) $3 \times 2 \times 1.5$
 $9m^3$ 1
 $9 \times 1000 = 9000$ 1-2
- (ii) 150×4
 600 ලීටර් 1
- (iii) $\frac{9000}{600}$ 1
 = දින 15 1-2
- (iv) ලී \rightarrow 100 මිනිත්තු 1 1
 ලී $9000 \rightarrow \frac{1}{100} \times 9000$ 1
 මිනිත්තු 90 1-3
- (v) $9000 - 1500 = 7500$ 1
 $\frac{7500}{3 \times 2}$ හෝ $\frac{7500}{6}$
 $7500 = 7.5m^3$ 1
 $\frac{7.5}{3 \times 2}$ හෝ $\frac{7.5}{6}$ 1
 1.25m හෝ 125cm 2-4
12

- (2) (i) වෘත්තයට 2
- (ii) PQ ඇඳීමට 1
 නිවැරදි PQ = 8cm ට 2 (3)
- (iii) ලම්බකය ඇඳීම 2
 N ලකුණු කිරීම 2 (4)
- (iv) PN = 4cm \pm 0.1 1
 QN = 4cm \pm 0.1 1 (2)
- (v) ON = $\frac{3}{2}$ cm \pm 0.2 1
 12

- (ii) රු. $\frac{207}{12}$ 1
 රු. 17.25 1
 17.25×50
 රු. 862.50 1-3
- (iii) $\frac{180}{4} = 45/ =$ 1
 $\frac{495}{45} \times 135$ 1
 රු. 1485 1-3
12

- (4) (i) $(x+3)(2x+5)$ 1
 $2x^2 + 11x + 15$ 1-2
- (ii) දිග = $4x + 5$ 1
 පළල = $3x + 3$ 1
 වරගඵලය = $(4x + 5)(3x + 3)$ 1
 $12x^2 + 27x + 15$ 1-4
- (iii) $(12x^2 + 27x + 15) - (2x^2 + 11x + 15)$
 $10x^2 + 16x$ 1-2
- (iv) $10 \times 10 \times 10 + 16 \times 10$ 1
 $1000 + 160 = 1160$ 1-2
- (v) $1160 \times$ රු. 5 1
 රු. 5800 1-2
12

- (5) (i) $\blacktriangle \rightarrow 5, 9, 13$
 $\bullet \rightarrow 4, 8, 12$
 $\blacktriangle \rightarrow 17$ 1
 $\bullet \rightarrow 16$ 1-2
- (ii) $T_n \blacktriangle = 4n + 1$ 1
 $T_n \bullet = 4n$ 1-2
- (iii) $T_n \blacktriangle + \bullet = 4n + 1 + 4n$ 1
 $= 8n + 1$ 1-2
- (iv) $T_{20} \blacktriangle = 4 \times 20 + 1$ 1
 $= 81$ 1
 $T_{20} \bullet = 4 \times 20$ 1
 $= 80$ 1-4
- (v) $8n + 1 = 121$ 1
 $n = 15$
 $\blacktriangle 4 \times 15 + 1 = 61$ 1-2
12

(6) (i) $2a + b = 400$ ----- 2
 $2a + 3b = 600$ ----- 2-4

(ii) $2a + b = 400 \rightarrow (1)$
 $2a + 3b = 600 \rightarrow (2)$
 (2) - (1) $2a + 3b - (2a + b) = 600 - 400$ -- 1
 $2a - 2a + 3b - b = 200$
 $2b = 200$
 $b = 100$ ----- 1
 b හි අගය (1) ට ආදේශයෙන්
 $2a + 100 = 400$ ----- 1
 $2a = 300$
 $a = 150$ ----- 1-4

(iii) පොතක් රු. 150/-
 පෑනක් රු. 100/-
 $150x + 100x = 1000$ ----- 1
 $250x = 1000$
 $x = 4$ ----- 1
 මාදවගේ ප්‍රකාශය සත්‍ය වේ.
 එනම් පොත් 4 ක් පෑන් 4ක්
 ලබාගත හැකිය. ----- 2-4
 ----- 12

(7) (i) $\hat{BAP} = 70^\circ - 40^\circ$ ----- 1
 $= 30^\circ$ ----- 1-2

(ii) $\hat{SAC} = 40^\circ + 50^\circ$ ----- 1
 $= 90^\circ$ ----- 1-2

(iii) $\hat{AQC} = 180^\circ - 50^\circ - 30^\circ$ ----- 1
 $= 100^\circ$ ----- 1-2

(iv) $\hat{AQP} = 50^\circ + 30^\circ$ ----- 1
 $= 80^\circ$ ----- 1-2

(v) $\hat{SAQ} = 90^\circ + 30^\circ$ ----- 1
 $= 120^\circ$ ----- 1-2

(vi) $\hat{PAQ} = 30^\circ$ ----- 1
 $\hat{SAC} = 90^\circ$
 $\frac{90^\circ}{3} = 30^\circ$
 $\hat{PAQ} = \frac{\hat{SAC}}{3}$ ----- 1-2
 ----- 12